

नेपाल राजपत्र

नेपाल सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ६६) काठमाण्डौ, जेठ १७ गते, २०७३ साल (संख्या ८

भाग ५

नेपाल सरकार

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको

सूचना - १

भूकम्पबाट प्रभावित संरचनाको पुनर्निर्माण सम्बन्धी
सार्वजनिक खरिद(पहिलो संशोधन) कार्यविधि, २०७३

भूकम्पबाट प्रभावित संरचनाको पुनर्निर्माण सम्बन्धी सार्वजनिक खरिदकार्यविधि, २०७२ लाई संशोधन गर्न वाज्ह्यनीय भएकोले,

भूकम्पबाट प्रभावित संरचनाको पुनर्निर्माण सम्बन्धी ऐन, २०७२को दफा ४ को उपदफा (३) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायको कार्यविधि बनाएकोछ ।

- संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस कार्यविधिको नाम "भूकम्पबाट प्रभावित संरचनाको पुनर्निर्माण सम्बन्धी सार्वजनिक खरिद(पहिलो संशोधन)कार्यविधि, २०७३" रहेको छ ।

खण्ड ६६) संख्या ८ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०७३।२।१७

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२.भूकम्पबाट प्रभावित संरचनाको पुनर्निर्माण सम्बन्धी सार्वजनिक खरिद कार्यविधि, २०७२को दफा ३मा संशोधनःभूकम्पबाट प्रभावित संरचनाको पुनर्निर्माण सम्बन्धी सार्वजनिक खरिद कार्यविधि,

२०७२(यसपछि "मूल कार्यविधि" भनिएको) को दफा ३ को,-

(१) उपदफा (३) को खण्ड (घ)मा रहेका "राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणीको अधिकृतबाट" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "विभागीय प्रमुखबाट" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

(२) उपदफा (४) को खण्ड (घ)मा रहेका "राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणीको अधिकृतबाट" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "विभागीय प्रमुखबाट" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

३.मूल कार्यविधिको दफा ७ मा संशोधनः मूल कार्यविधिको दफा ७ को खण्ड (घ) मा रहेका"राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणीको अधिकृतबाट" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "विभागीय प्रमुखबाट" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

सूचना - २

भूकम्पबाट प्रभावित व्यक्तिको पुनर्वास तथा स्थानान्तरणको लागि वनक्षेत्रको जग्गा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यविधि

भूकम्पबाट प्रभावित व्यक्तिको पुनर्वास तथा स्थानान्तरणको लागि आवश्यक पर्ने वन क्षेत्रको जग्गा उपलब्ध गराउने कार्यलाई सरल, पारदर्शी र प्रभावकारी बनाउन वाञ्छनीय भएकोले,

भूकम्पबाट प्रभावित संरचनाको पुनर्निर्माण सम्बन्धी ऐन, २०७२ को दफा ४ को उपदफा (३) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायको कार्यविधि बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस कार्यविधिको नाम "भूकम्पबाट प्रभावित व्यक्तिको पुनर्वास तथा

खण्ड ६६) संख्या ८ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०७३।२।१७

स्थानान्तरणको लागि वनक्षेत्रको जग्गा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७२" रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-

(क) "आयोजना" भन्नाले भूकम्पबाट प्रभावित व्यक्तिको पुनर्वास तथा स्थानान्तरण सम्बन्धी आयोजना सम्झनु पर्छ ।

(ख) "कार्यालय" भन्नाले प्राधिकरणको कार्यालय सम्झनु पर्छ ।

(ग) "व्यक्ति" भन्नाले भूकम्पबाट घर क्षतिग्रस्त भई अन्यत्र पुनर्वासतथा स्थानान्तरण गराउनुपर्ने व्यक्ति सम्झनु पर्छ र सो शब्दले निजको एकासगोलका पति, पती, आमा, बाबु, बाजे, बज्यैसासू, ससुरा, छोरा, छोरी, धर्मपुत्र, धर्मपुत्री, नाति वा नातिनीलाई समेत जनाउँछ ।

(घ) "वन" भन्नाले पूर्ण वा आंशिक रूपमा रुखहरूले ढाकिएको क्षेत्र सम्झनु पर्छ ।

(ड) "समिति" भन्नाले दफा ५ बमोजिमको वन क्षेत्रको जग्गा सिफारिस समिति सम्झनु पर्छ ।

३. सम्भाव्यता अध्ययन गर्नु पर्ने: आयोजना प्रमुखले आयोजना कार्यान्वयनको लागि सम्भव भएसम्म वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग नहुने गरी आयोजनाको सम्भाव्यता अध्ययन गर्नु गराउनु पर्नेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

खण्ड ६६) संख्या ८ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०७३।२।१७

४. वन क्षेत्रको जग्गा माग गर्न सक्ने: (१) दफा ३ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि आयोजना कार्यान्वयनको लागिअन्य उपयुक्त विकल्प नभई वन क्षेत्रको जग्गा नै आवश्यक पर्ने भएमा आयोजना प्रमुखले आयोजनाको सम्भाव्यता अध्ययन गरी वा गराई सो जग्गाको नक्सा संलग्न गरी वन क्षेत्रको जग्गा उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा आवश्यक कारबाहीको लागि देहायको विवरण कार्यालय समक्ष पेश गर्न सक्नेछ :-

- (क) वन क्षेत्र रहेको जिल्ला, गाउँ विकास समिति वा नगरपालिकाको नाम तथा वडा नम्बर,
- (ख) आयोजनाको प्रयोजन तथा आयोजना कार्यान्वयन गर्न आवश्यक पर्ने जग्गाको क्षेत्रफल,
- (ग) वनको किसिम,
- (घ) वन क्षेत्रको जग्गा उपलब्ध गराउँदा पर्ने वातावरणीय तथा जैविक प्रभाव,
- (ङ) वन क्षेत्रको जग्गा उपलब्ध गराउँदा सो बराबरको जग्गा सट्टाभर्ना हुन सक्ने वा नसक्ने र सक्ने भए जग्गा उपलब्ध हुने जिल्ला, गाउँ विकास समिति वा नगरपालिकाको नाम र वडा नम्बर,
- (च) रुख बिरुवाको कटान, मुद्धान, ढुवानी तथा घाटगढी सम्बन्धी योजना।

खण्ड ६६) संख्या ८ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०७३।२।१७

(२) उपदफा(१) बमोजिमप्रास विवरण जाँचबुझ गर्दा आयोजना कार्यान्वयनको लागि माग बमोजिमको वन क्षेत्रको जग्गा उपलब्ध गराउन मानसिव देखिएमा कार्यालय प्रमुखले आवश्यक कारबाहीको लागि यथाशीघ्र समिति समक्ष लेखी पठाई त्यसको जानकारी प्राधिकरणलाई दिनु पर्नेछ।

५. समिति: आयोजनाको लागि वन क्षेत्रको जग्गा उपलब्ध गराउने सम्बन्धमाकार्यकारी समिति समक्ष सिफारिस गर्नकार्यकारी समितिले तोकेको जिल्लामा देहाय बमोजिमको एक वन क्षेत्रको जग्गा सिफारिस समिति रहनेछ :-

(क) प्रमुख जिल्ला अधिकारी	- अध्यक्ष
(ख) स्थानीय विकास अधिकारी	- सदस्य
(ग) प्रमुखकार्यकारी अधिकृतले तोकेको कर्मचारी	- तोकेको सदस्य
(घ) प्रमुख कार्यकारी अधिकृतले तोकेको नगरपालिकाको प्रमुख वा गाउँ विकास समितिको अध्यक्ष र निज नभएमा नगरपालिकाको कार्यकारी अधिकृत वा गाउँविकास समितिको सचिव	- सदस्य
(ड) जिल्ला वन कार्यालयको प्रमुख वा निजले तोकेको सो कार्यालयको अधिकृत कर्मचारी	- सदस्य-सचिव

६. समितिको बैठक र निर्णय: (१) समितिको बैठक समितिको अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा आवश्यकता अनुसार बस्नेछ।

खण्ड ६६) संख्या ८ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०७३।१।१७

(२) समितिको बैठक बस्नको लागि समितिको अध्यक्ष र सदस्य-सचिव सहितकम्तीमा तीन सदस्यहरूको उपस्थिति अनिवार्य हुनेछ ।

(३) समितिको बैठकको अध्यक्षता समितिको अध्यक्षले गर्नेछ ।

(४) समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा समितिको अध्यक्षले निर्णयिक मत दिनेछ ।

(५) समितिले आवश्यकता अनुसार विषय विज्ञ एवम् सरोकारवाला निकायको प्रतिनिधिलाई समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(६) समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

७. जग्गा सिफारिस गर्न सक्ने: दफा४ को उपदफा (२) बमोजिमवन क्षेत्रको जग्गा उपलब्ध गराउन कार्यालयबाट लेखी आएमा समितिले सो सम्बन्धमा आवश्यक जाँचबुझ गर्नेछ र त्यसरी जाँचबुझ गर्दा वन क्षेत्रको जग्गा आयोजनालाई उपलब्ध गराउन मनासिव देखेमा सोको कारण खुलाई पन्थ दिनभित्र कार्यकारी समिति समक्ष सिफारिस गर्नु पर्नेछ ।

८. उपलब्ध गराउन नसकिने वन क्षेत्रको जग्गा: यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि आयोजनाको लागि देहायको वन क्षेत्रको जग्गा उपलब्ध गराउन सकिने छैन :-

(क) राष्ट्रिय निकुञ्ज क्षेत्र,

(ख) आरक्ष क्षेत्र,

- (ग) संरक्षण क्षेत्र,
- (घ) संरक्षित वन क्षेत्र,
- (ङ) विश्व सम्पदा सूचीमा परेको क्षेत्र।

९. उपलब्ध गराउन सकिने वन क्षेत्रको जग्गा: आयोजनाको लागि दफा ८ मा उल्लिखित वन क्षेत्र र चारैतिर वनले घेरिएको वन क्षेत्रबाहेक देहायको वन क्षेत्रको जग्गा मात्र उपलब्ध गराउन सकिनेछ:-

- (क) हैसियत बिग्रेको वन क्षेत्र,
- (ख) अतिक्रमण गरी खाली गराइएको वन क्षेत्र,
- (ग) अतिक्रमणको जोखिम रहेको वन क्षेत्र।

१०. स्वीकृति दिने: दफा ७ बमोजिम आयोजनाको लागि वन क्षेत्रको जग्गा उपलब्ध गराउन समितिबाट सिफारिस प्राप्त भएमा कार्यकारी समितिले सो सम्बन्धमा आवश्यक जाँचबुझ गर्नेछ र त्यसरी जाँचबुझ गर्दा वन क्षेत्रको जग्गा उपलब्ध गराउन उपयुक्त देखेमा सात दिनभित्र स्वीकृति दिई सो को जानकारी समिति, कार्यालय र आयोजना प्रमुखलाई गराउनुपर्नेछ।

११. जग्गा सद्वार्भना गर्नु पर्ने: कार्यकारी समितिलेदफा १० बमोजिम आयोजनाको लागि वन क्षेत्रको जग्गा उपलब्ध गराउने स्वीकृति दिँदा सो क्षेत्रफल बराबरको जग्गा आयोजनाबाट वन विकासको लागि सद्वा भर्ना दिने गरी स्वीकृति भएमा आयोजनाले त्यस्तो जग्गा सम्बन्धित जिल्ला वन कार्यालयलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

१२. कटान, मुद्घान, घाटगढीतथा हस्तान्तरण गर्ने: दफा १० बमोजिम आयोजनाको लागि स्वीकृति दिइएको वन क्षेत्रको जग्गाबाट रुख, बिरुवा तथा काठ हटाउनु पर्ने भएमा आयोजना प्रमुखले आयोजनाको बजेटबाट रुख, बिरुवा तथा काठ कटान, मुद्घान, ढुवानी तथा घाटगढी गरी समूहद्वारा व्यवस्थापन भएको वन भए सम्बन्धित समूहलाई र सरकारद्वारा व्यवस्थित वन भए जिल्ला वन कार्यालयलाई हस्तान्तरण गर्नु पर्नेछ ।
१३. वृक्षारोपण तथा स्याहार सम्भार गर्नु पर्ने: (१) दफा ११ बमोजिम सदृश भर्ना वापत उपलब्ध गराइएको जग्गामा सम्बन्धित आयोजनालेदश सेन्ट्रिमिटर भन्दा बढी व्यास भएका रुखहरुको १:१० अनुपातमा वृक्षारोपण गरी पाँच वर्ष सम्म स्याहार सम्भार गर्न सम्बन्धित जिल्ला वन कार्यालयलाई लेखी पठाउनु पर्नेछ ।
 (२) उपदफा (१) बमोजिमको काम गर्न लाग्ने रकम सम्बन्धित जिल्ला वन कार्यालयको मागका आधारमा आयोजनाले उपलब्ध गराउनेछ ।
१४. प्रचलित कानून बमोजिम हुने: यसकार्यविधिमा लेखिएको कुरामा यसै कार्यविधि बमोजिम र यस कार्यविधिमा उल्लेख नभएका विषयहरुको हकमा वन सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

सूचना - ३

भूकम्पबाट प्रभावित व्यक्तिको नाममा जग्गा दर्ता गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि
भूकम्पबाट प्रभावित व्यक्तिको नाममा जग्गा दर्ता गर्ने सम्बन्धी
कार्यविधि

भूकम्पबाट प्रभावित व्यक्ति वा निजको परिवारको नाममा जग्गा दर्ता गर्ने सम्बन्धी कारबाहीलाई सरल र प्रभावकारी बनाउन वाञ्छनीय भएकोले,

भूकम्पबाट प्रभावित संरचनाको पुनर्निर्माण सम्बन्धी ऐन, २०७२ को दफा ४ को उपदफा (३) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायको कार्यविधि बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः(१) यस कार्यविधिको नाम "भूकम्पबाट प्रभावित व्यक्तिको नाममा जग्गा दर्ता गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७२" रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-

(क) "कार्यालय"भन्नाले प्राधिकरणको कार्यालय सम्झनु पर्छ ।

(ख) "जग्गा" भन्नाले भूकम्पबाट प्रभावित व्यक्तिको घर वा घरले चर्चेको रैकर, स्ववासी, वेनिस्सा, बिर्ता वा गुठी अधिनस्थ जग्गा सम्झनु पर्छ र सो शब्दले त्यस्तो व्यक्ति वा निजको परिवारको पुनर्वास वा स्थानान्तरणको लागि आवश्यक पर्ने सरकारी वा वन क्षेत्रको जग्गा समेतलाई जनाउँछ ।

(ग) "परिवार"भन्नाले भूकम्पबाट घर क्षतिग्रस्त भई सोही स्थान वा अन्यत्र पुनर्वासवा स्थानान्तरण

खण्ड ६६) संख्या ८ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०७३/२१७

गराउनुपर्ने व्यक्तिको एकासगोलका पति, पती,
आमा, बाबु, बाजे, बज्यैसासू, ससुरा, छोरा,
छोरी, धर्मपुत्र, धर्मपुत्री, नाति वा नातिनी
सम्झनु पर्छ ।

- (घ) "समिति"भन्नाले दफा ४ बमोजिम गठन भएको
जग्गा दर्ता समिति सम्झनु पर्छ ।
- (ङ) "स्थानीय निकाय" भन्नाले नगरपालिका वा गाउँ
विकास समिति सम्झनु पर्छ ।

३. जग्गा दर्ताको लागि निवेदन दिन सक्ने:- (१) भूकम्पबाट प्रभावित
कुनै व्यक्तिले परम्परादेखि भोग चलन गरी आएको जग्गा
आफ्नो नाममा दर्ता गर्न चाहेमा कार्यालयले तोकेको अवधिभित्र
सम्बन्धित स्थानीय निकायवा समितिसमक्ष निवेदन दिन
सक्नेछ ।

(२) भूकम्पबाट प्रभावित व्यक्तिले देहायको अवस्थामा
पुनर्वास वा स्थानान्तरणको लागि अनुसूची बमोजिमको ढाँचामा
कार्यालयले तोकेको अवधिभित्र कार्यालय वा सम्बन्धित स्थानीय
निकायसमक्ष निवेदन दिन सक्नेछ:-

- (क) घर क्षतिग्रस्त भई बसोबास गर्न मिल्ने
अवस्था नभएमा,
- (ख) घर बास भएको स्थानमा भौगोलिक
कारणबाट घर बनाउन जोखिम हुने
भएमा,र
- (ग) आफू वा आफ्नो परिवारको नाममा नेपाल
राज्यभर घर वा जग्गा नभएमा ।

(३) कसैले उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन स्थानीय
निकाय समक्ष दिएको भए सो निकायले त्यस्तो निवेदन सात
दिनभित्र समिति समक्ष पठाउनु पर्नेछ ।

खण्ड ६६) संख्या ८ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०७३।२।१७

(४) कसैले उपदफा (२) बमोजिमको निवेदन स्थानीय निकाय समक्ष दिएको भए सो निकायले त्यस्तो निवेदन सात दिनभित्र कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कार्यालय आफैले जोखिमयुक्त बस्ती पहिचान गरी त्यस्तो बस्तीका व्यक्ति वा परिवारलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण वा पुनर्वास गराउने प्रयोजनको लागि सम्बन्धित व्यक्ति वा परिवारको नाममा जग्गा दर्ता गर्न आवश्यक कारबाही अघि बढाउन सक्नेछ ।

(६) उपदफा (२) बमोजिम प्राप्त निवेदन जाँचबुझ गर्दा कुनै व्यक्ति वा परिवारलाई वा उपदफा (५) बमोजिम पहिचान गरिएको जोखिमयुक्त बस्तीका व्यक्ति वा निजको परिवारलाई पुनर्वास वा स्थानान्तरण गराउन उपयुक्त देखिएमा कार्यालयले सोको लागि आवश्यक पर्ने जग्गा पहिचान गर्ने, त्यस्तो जग्गा नाप नक्सा गर्ने वा गराउने र पुनर्वास वा स्थानान्तरणको लागि विस्तृत बस्ती योजना तयार गरी वा गर्न लगाई जग्गा दर्ता गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक कारबाहीको लागि समितिमा लेखी पठाउनु पर्नेछ ।

(७) उपदफा (६) बमोजिम जग्गा दर्ताको लागि लेखी आएमा समितिले सो सम्बन्धमा आवश्यक जाँचबुझ गरी भूकम्पबाट प्रभावित व्यक्ति वा निजको परिवारको पुनर्वास वा स्थानान्तरणको लागि त्यस्तो जग्गा दर्ता गर्न उपयुक्त देखिएमा सो को कारण सहित कार्यकारी समिति समक्ष सिफारिस गर्नु पर्नेछ ।

(८) उपदफा (७) बमोजिमसमितिबाट प्राप्त सिफारिस जाँचबुझ गरी कार्यकारी समितिले सो जग्गा दर्ता गर्ने निर्णय गरेमा प्राधिकरणले सो को जानकारी समितिलाई गराउनु पर्नेछ ।

खण्ड ६६) संख्या ८ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०७३।२।१७

४. **समितिको गठनः** भूकम्पबाट प्रभावित क्षेत्रमाजग्गा दर्ता सम्बन्धी आवश्यक कारबाही गर्ने प्रत्येक जिल्लामा देहाय बमोजिमको जग्गा दर्ता समिति रहनेछः-

- (क) प्रमुख जिल्ला अधिकारी -अध्यक्ष
- (ख) स्थानीय विकास अधिकारी -सदस्य
- (ग) जिल्ला वन कार्यालयको प्रमुख वा निजलेतोकेको सो कार्यालयको अधिकृत -सदस्य
- (घ) प्रमुख, नापी कार्यालय -सदस्य
- (ड) प्रमुख, मालपोत कार्यालय -सदस्य-सचिव

५. **समितिको बैठक र निर्णयः** (१) समितिको बैठक समितिको अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा आवश्यकता अनुसार बस्नेछ ।

(२) समितिको बैठक बस्नको लागि समितिको अध्यक्ष र सदस्य-सचिव सहितकम्तीमा तीन सदस्यहरूको उपस्थिति अनिवार्य हुनेछ ।

(३) समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा समितिको अध्यक्षले निर्णयिक मत दिनेछ ।

(४) समितिले आवश्यकता अनुसार विषय विज्ञ एवम् सरोकारवाला निकायको प्रतिनिधिलाई समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(५) समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

६. **समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारः** समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- (क) जग्गा दर्ता सम्बन्धी कारबाही गर्दा दफा ३ बमोजिम प्राप्त निवेदन र

खण्ड ६६) संख्या ८ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०७३।२।१७

कागजातका अतिरिक्त पुरक निवेदन वा
थप कागज प्रमाण आवश्यक पर्ने
भएमा सम्बन्धित व्यक्तिबाट पेश गर्ने
लगाउने,

- (ख) आवश्यकता अनुसार जग्गाको
फिल्डबुक, नक्सा, तिरो, लगतको
प्रमाण सम्बन्धित व्यक्तिबाट पेश गर्ने
लगाउने,
- (ग) निवेदकको हकभोग रहे नरहेको
सम्बन्धमा साँध, साँधियार तथा स्थानीय
निकायको प्रतिनिधिको रोहवरमा
स्थलगत सर्जिमिन गर्ने, गराउने,
- (घ) जग्गाको हकदाबी सम्बन्धमा उजूरी
गर्न काठमाडौं उपत्यकाको हकमा
राष्ट्रियस्तरको दैनिक समाचारपत्र र
अन्यद्रक्को हकमा स्थानीय
समाचारपत्रमा पन्थ दिनको सूचना
प्रकाशन गर्ने,
- (ङ) खण्ड (घ) बमोजिम उजूरी परेमा
सोको छानबिन एवम् प्रमाणको
मूल्याङ्कन गरी पन्थ दिनभित्र निर्णय
गर्ने,
- (च) सम्बन्धित जग्गाको मोठ मालपोत
कार्यालयबाट भिडाउने,
- (छ) जग्गा वा लगत रोका भए नभएको
मालपोत कार्यालयसँग बुझने,

खण्ड ६६) संख्या ८ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०७३।२।१७

- (ज) प्रास कागज प्रमाण सम्बन्धित
कार्यालयबाट भिडाउने,
(झ) जग्गामा निजको हक भोग भए नभएको
यकिन गर्ने ।

७. रैकर जग्गा दर्ता सम्बन्धी व्यवस्था: (१) समितिले रैकर जग्गा
दर्ता गर्नु अघि त्यस्तो जग्गाको फिल्डबुकमा जोताहा उल्लेख
भए निज जोताहा बुझी जग्गाधनी यकिन गरेर मात्र जग्गा
दर्ताको निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम समितिले जग्गा दर्ता गर्ने
निर्णय गरेपछि सो जग्गाको नाप जाँच भएको वर्षदिखि चालु
आर्थिक वर्ष (मालपोत मिनाहा भएको भए सो वर्षको बाहेक)
सम्मको मालपोत सम्बन्धित व्यक्तिबाट असूल गर्न सम्बन्धित
स्थानीय निकायमा लेखी पठाउनु पर्नेछ ।

८. विर्ता जग्गा दर्ता सम्बन्धी व्यवस्था: (१) समितिले विर्ता जग्गा
दर्ता गर्नु अघि देहाय बमोजिमको प्रकृया पूरा गरेरमात्र जग्गा
दर्ताको निर्णय गर्नु पर्नेछ :-

- (क) "क"श्रेणीको विर्ता जग्गा भए प्रचलित
कानूनले तोकेको प्रमाण समेत दाखिला
गर्न लगाउने,
(ख) "ख"श्रेणीको विर्ता जग्गा भए सम्बन्धित
व्यक्तिबाट विर्ता (पोता) लगात, कुत
कबुलियत, जोताहा अस्थायी निस्सा
माग गर्ने,
(ग) फिल्डबुकबाट देखिएका जग्गाधनी
बुझी विर्ता जग्गा हो, होइन यकिन
गर्ने ।

खण्ड ६६) संख्या ८ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०७३।२।१७

(२) उपदफा (१) बमोजिम समितिले जोताहाको नाममा "क"श्रेणीको विर्ता जगगा दर्ता गर्ने निर्णय गरेपछि सो जगगाको सम्बत् २०१६ साल देखि चालु आर्थिक वर्षसम्मको मालपोत सम्बन्धित व्यक्तिबाट असूल गर्न स्थानीय निकायमा लेखी पठाउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम समितिले जोताहाको नाममा "ख"श्रेणीको विर्ता जगगा दर्ता गर्ने निर्णय गरेपछि सो जगगामा प्रचलित कानून बमोजिम रजिष्ट्रेशन प्रयोजनको लागि कायम भएको न्यूनतम मूल्याङ्कनको दश प्रतिशतले हुने रकम तथा चालु आर्थिक वर्षको लागि तोकिएको मालपोतको सात दोब्बरले हुने रकम सम्बन्धित व्यक्तिबाट असूल गर्न मालपोत कार्यालयलाई लेखी पठाउनु पर्नेछ ।

९. स्ववासी जगगा दर्ता सम्बन्धी व्यवस्था: (१) समितिले स्ववासी जगगा दर्ता गर्नु अघि त्यस्तो जगगाको फिल्डबुकमा जगगासँग प्रत्यक्ष सम्बन्ध राख्ने घरबारी, घडेरी, करेसाबारी, रछ्यानबारी, घरगोठ, मटान, कटेरो, तबेलाजस्ता विरह र नापी नक्सामा सोही बमोजिमको सङ्केत रहे नरहेको बुझी जगगा दर्ताको निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम समितिले जगगा दर्ता गर्ने निर्णय गरेपछि त्यस्तो जगगाको नाप जाँच भएको वर्षदेखि चालु आर्थिक वर्ष (मालपोत मिनाहा भएको भए सो वर्षको बाहेक) सम्मको मालपोत सम्बन्धित व्यक्तिबाट असूल गर्न स्थानीय निकायमा लेखी पठाउनु पर्नेछ ।

१०. वेनिस्सा जगगाको दर्तासम्बन्धी व्यवस्था: (१) समितिले वेनिस्सा जगगा दर्तागर्नु अघि त्यस्तो जगगा नापी हुँदा जगगाको फिल्डबुकमा व्यक्तिको नामर विरहमा आबादी अर्थ आउने व्यहोरा भए नभएको यकिन गरेरमात्र जगगा दर्ताको निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम जग्गा दर्ता गर्ने निर्णय भएपछि समितिले वेनिस्सामा दर्ता भएको जग्गाको नाप जाँच भएको वर्षदेखि चालु आर्थिक वर्ष (मालपोत मिनाहा भएको भए सो वर्षको बाहेक) सम्मको मालपोत सम्बन्धित व्यक्तिबाट असूल गर्न स्थानीय निकायमालेखी पठाउनु पर्नेछ।

११. गुठी अधिनस्थ जग्गाको दर्ता सम्बन्धी व्यवस्था: (१) समितिले गुठी अधिनस्थ जग्गा दर्ता गर्नु अघि त्यस्तो जग्गा नापी हुँदा जग्गाको फिल्डबुकमा जोताहा र गुठीको नाम उल्लेख भए गुठी अधिनस्थ जनाई जोताहा कायम गरीजग्गा दर्तागर्ने निर्णय गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम जग्गा दर्ता गर्ने निर्णय भएपछि समितिले जग्गा नाप जाँच भएको वर्षदेखिको कुत सम्बन्धित व्यक्तिबाट असूल गर्न गुठी कार्यालय वा गुठी कार्यालय नभएको इलाकामा गुठी कार्यालयको काम गर्ने मालपोत कार्यालयमा लेखी पठाउनु पर्नेछ।

१२. सरकारी तथा वन क्षेत्रको जग्गा दर्ता सम्बन्धी विशेष व्यवस्था:
 (१) यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि भूकम्पबाट प्रभावित व्यक्ति वा निजको परिवारलाई पुनर्वास वा स्थानान्तरण गर्नको लागि सरकारी जग्गा आवश्यक पर्ने भई दफा ३ को उपदफा (७) बमोजिम समितिबाट सिफारिस प्राप्त भएमा कार्यकारी समितिले सो सम्बन्धमा आवश्यक जाँचबुझ गर्दा जग्गा दर्ता गर्न उपयुक्त देखेमा जग्गा दर्ता गर्ने निर्णय गरी सोको जानकारी समितिलाई दिनु पर्नेछ।

(२) यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि भूकम्पबाट प्रभावित व्यक्ति वा निजको परिवारलाई पुनर्वास वा स्थानान्तरण गर्नको लागि वन क्षेत्रको जग्गा आवश्यक पर्ने भएमा कार्यकारी समितिले प्रचलित कानूनको

खण्ड ६६) संख्या ८ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०७३।२।१७

अधीनमा रही जग्गा दर्ता सम्बन्धी निर्णय गरी सोको जानकारी समितिलाई दिनु पर्नेछ ।

१३. जग्गा दर्ता सम्बन्धी पुरानो निवेदनको टुङ्गो लगाउन सक्ने: यो कार्यविधि प्रारम्भ हुनु अघिभूकम्पबाट प्रभावित व्यक्तिका नाममा रैकर, बिर्ता, स्ववासी, वेनिस्सा वा गुठी अधिनस्थ जग्गा दर्ता गर्ने सम्बन्धमा मालपोत कार्यालय वा नेपाल सरकारले प्रचलित कानून बमोजिम गठन गरेको समिति वा अन्य निकाय समक्ष कुनै निवेदन विचाराधीन रहेको भए समितिले त्यस्तो निवेदन माग गरी यस कार्यविधि बमोजिमको प्रक्रिया अवलम्बन गरी निवेदनको टुङ्गो लगाउन सक्नेछ ।
१४. कुनै शुल्क वा रकम नलाग्ने: यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि भूकम्पबाट प्रभावित व्यक्ति वा निजको परिवारलाई पुनर्वास वा स्थानान्तरणकोलागि जग्गा दर्ता गर्दा कुनै शुल्क वा रकम लाग्ने छैन ।
१५. जग्गाको दर्ता तथा हदबन्दी : (१) भूकम्प प्रभावित व्यक्ति वा निजको परिवारको नाममा जग्गा दर्ता गर्दा क्षतिग्रस्त घर बास भएको कित्ता मात्र दर्ता गर्नु पर्नेछ ।

(२) भूकम्पबाट प्रभावित व्यक्ति वा निजको परिवारको पुनर्वास वा स्थानान्तरणको लागि बढीमा देहाय बमोजिमको हदबन्दी कायम गरी जग्गा दर्ता गरिनेछ:-

(क) काठमाडौं महानगरपालिका, ललितपुर उपमहानगरपालिका, भक्तपुर नगरपालिका र मध्यपुरथिमी नगरपालिकाभित्र २७.१६ वर्ग मिटर,

(ख) खण्ड (क) बाहेकका नगरपालिका रजिल्ला सदरमुकाम रहेका गाउँ विकास समितिमा १९०.७४ वर्ग मिटर,

खण्ड ६६) संख्या ८ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०७३।२।१७

(ग) अन्य क्षेत्रभित्र ३।७।९० वर्ग मिटर।

१६. निर्णय गरिसक्नुपर्ने: समितिले दफा ३ को उपदफा (१) वा (२) वा दफा १३ बमोजिम निवेदन प्राप्त भएको मितिले साठी दिनभित्र जग्गा दर्ता सम्बन्धी निर्णय गरिसक्नु पर्नेछ ।
१७. जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पुर्जा दिने: (१) समिति वा कार्यकारी समितिबाट यस कार्यविधि बमोजिम जग्गा दर्ता गर्ने निर्णय भएपछि सो निर्णय कार्यान्वयनको लागि यथाशीघ्र सम्बन्धित मालपोत कार्यालयमा लेखी पठाउनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम लेखी आएमा मालपोत कार्यालयले सो जग्गाको कित्ताकाट गर्नु पर्ने भए सो समेत गर्न लगाई फिल्डबुक र लगतमा जनाई सम्बन्धित व्यक्तिलाई जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पुर्जा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- (३) मालपोत कार्यालयले पुनर्वास वा स्थानान्तरण भएका व्यक्तिलाई उपलब्ध गराउने जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पुर्जामा दफा १८ मा उल्लिखित अवधिभित्र त्यस्तो जग्गा बिक्री गर्न वा हकहस्तान्तरण गर्न नपाउने व्यहोरा समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।
१८. बिक्री वा हक हस्तान्तरण गर्न नपाउने: भूकम्प प्रभावित कुनै व्यक्ति वा परिवारले पुनर्वास वा स्थानान्तरण हुँदा पाएको जग्गा दश वर्षसम्म बिक्री गर्न वा अन्य कुनै किसिमले हक हस्तान्तरण गर्न पाउने छैन ।
१९. प्रचलित कानून बमोजिम हुने: यस कार्यविधिमा लेखिएको कुरामा यसै कार्यविधि बमोजिम र यस कार्यविधिमा उल्लेख नभएका विषयहरुको हकमा जग्गा दर्ता सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

खण्ड ६६) संख्या ८ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०७३।२।१७

अनुसूची

(दफा ३ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

पुनर्वास वा स्थानान्तरणको लागि दिने निवेदनको ढाँचा

सम्वत् २०७२ साल वैशाख १२ गतेको भूकम्प वा तत्पश्चातको परकम्पबाट घर क्षतिग्रस्त भई बसोबास गर्न मिल्ने अवस्था नभएको, घर बास भएको स्थानमा भौगोलिक कारणबाट घर बनाउन जोखिमहुने भएको रआफू वा आफनो परिवारको नाममा नेपाल राज्यभर घर वा जग्गा नभएकोले पुनर्वास वा स्थानान्तरणको लागि देहायको कागजात संलग्न गरी निवेदन गरेको छु ।

निवेदनसाथ संलग्न कागजात

- (क) नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
(ख) भूकम्प प्रभावित क्षेत्रमा स्थायी बसोबास गरेको भन्ने व्यहोरा खुल्ने स्थानीय निकायको सिफारिस,
(ग) भोग चलन, तिरोभरो गरेको कागज प्रमाण भए सो प्रमाणको प्रतिलिपि ।

निवेदकको

पूरा नामः

दस्तखत :

सहीछाप :

पूरा ठेगाना :

बाबुको नाम :

बाजेको नाम :

63

१९

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

खण्ड ६६) संख्या ८ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०७३।२।१७

सम्पर्क फोन/मोबाइल/इमेल :

नागरिकता नं./मतदाता परिचय पत्र नं. :

मिति :

आज्ञाले

कमलशाली घिमिरे

नेपाल सरकारको सचिव

(२०)

मुद्रण विभाग सिंहदरवार काठमाण्डौमा मुद्रित । मुल्य रु १०।-
गो.हु.द.नं. १६।०६।२।६३

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।